

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek.

N^{ro}. 128.

8. Listopada 1824.

Wiadomości krajowe.

— Z Lwowa. —

D. 1. Czerwca r. b. podczas rozdawania nagród w Sanoku, celem ulepszenia chowu bydła i koni, odebrały następujące osoby oznaczone ceny: 1) za najpiękniejsze żrzebce posiadanych Szarbowych Jan Suchecki, Ekonom z Drozdowie 20 Cz. Złt. w złoocie; 2) za najpiękniejsze klaczki po stadnikach Szarbowych poddani: Michał Babiak z Ołohowiec, Michał Mielnik z Żeluzi i Jan Pawlikowski z Bełchowski po 6 Cz. Złt.; 3) za najpiękniejszego byka własnego chowu Michał Pietruszénko z Pielni i Jan Rogoski z Posady Sanockiej po 22 ZR. w M. K.; 4) za najpiękniejsze własnego chowu iakłowki: Hryć Janko z Łukawy, Dańko Klucznik z Ołohowca, Hawryło Trytyna ze Skolego, Iwan Soltysow z Łukowa, Tomasz Dzwiecha z Ołchowickiej Posady i Michał Hidzik z Dąbrowki ruskiej, po 8 ZR. M. K.

Przy rozdawaniu nagród za przychow najpiękniejszego bydła, dnia 8. Czerwca w Wadowicach przedsięwziętém, otrzymali takowe poddani: Piotr Kowalczyk z Lgoty i Sębstyan Kolber z Inwałdu, każdy po 8 ZR. w M. K.

— Z Wiednia d. 29. Października. —

Jego Cesarska Mość został spowodowany C. K. Podkomorzego, Ludwika Hrabie Szechonyi, misuowanego W. Ochmistrem Jey Królewicowskięj Mości Xiężniczki Zofii Bawarskiej, zaszczyć także godnością C. K. teynego Rady, z uwolnieniem od taxy. W którym to charakterzę tenże w d. 14. Października złożył przysięgę w ręce Cesarza Jegomości.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Drogie wydanie nowo wyszłego w Londynie Dziennika: Eclipse, zawiera wiadomość z Luizjanny, że Jenerał Meksykański Santana (czyli Santa Anna), który oddawna był w niezgodzie z rewolucyjnymi Władzami w Meksyku, wydał odezwę, w której oświadcza się za sprawę Królewską.

W Buenos-Ayres rozgaza się w ostatnich dniach Lipca wieść, że umarł znany dowódzca rojalistyczny w Peru, D. Geronimo Valdes.

Gazeta Madrycka z d. 30. Września, zawiera wiadomość, którą Don Baldómiro Espartero, naczelnik sztabu ieneralnego woyska Wice-Króla Laserny, wypłynęszy w d. 2. Czerwca z portu Quiloa w Peru, przywiózł. Wiadomość ta, jest tęj treści, że cztery korpusy woyska, razem 18,500 ludzi wynoszące, miały wyruszyć przeciwko Boliwarowi, który nie ma więcej, iak 6,000 ludzi zdolnych do boju. Pierwszy korpus, pod paczelnym Jenerałem Kantarakiem, liczący 10,000 ludzi miał przejść przez góry; drugi, o 3,000, pod sprawą Jenerala Monet, ciągnąc od brzegów, trzeci o 2,500, pod Jenerałem Cañatała iść środkiem między obadwa korpusy, a Jenerał Valdez miał postępować w tylnęj straży, złożony z 3,000 ludzi.

Hiszpania.

Wyrok, umieszczony w Gazecie Madryckiej, przez Ministra Zes podpisany, nakazuje utworzyć z byłych dyplomatycznych agentów Jantę, która w ciągu miesiąca podać ma swe zdanie względem obcych miast handlowych, gdzie mają być Konzulowie i Wice-Konzulowie utrzymać, nowo zaprowadzeni; lub znieśli.

Rocznicę uwolnienia Króla, d. 1. Paździ. obchodzą w Madrycie wielkimi obrotami woysk Hiszpańskich, którym dowodził Jenerał Linań, Gubernator Stolicy i oświeceniem miast.

W Eskuryjalu odprawio się w d. 1. Października rano wielkie dziękczynne nabeżństwo, któremu Król z rodziną Królewską był obecny, a w południe ciasto dyplomatyczne, Ministrowie i W. Urzednicy Korony złożyli swe hołdy.

Gazeta Madrycka donosi: wszyscy Oficrowie sześciu kompanii Król: gchołników, trzymających w dnie wspomnianym straż w placu, byli do ucałowania ręki Króla przypiszczeni; także, która przy tęg sposobności wszystkich Królochołników Państwa przez Madryckich reprezento-

wanych, napetnia wdzięcznością i przekonują, że Król Jegomość obdarza ich swoją życzliwością, dopóki się téżże godnymi okazują. Rzeczono kompanie powrócili w d. 4. Października do Madrytu. W Eskuryalu zmieniła ich Król: Hiszpańska gwardya, a pierwszy Francuzki pułk liniowy tamże stojący, znowu zajął swe poczty. Oprócz tego pułku jest jeszcze w Madrycie woyska Francuzkiego podług ostatniego przeglądu, łącznie z urzędnikami woyska, 9,100 ludzi. I Postowie i Ministrowie, którzy się byli do Eskuryalu udali, powrócili do Madrytu.

Z Kadyxu piszą pod d. 26. Września: „Obadwa okręty, naywięcéy handel nasz obchodzące; San Fernando i Vigarena, odbyły swoją kwarantannę w porcie Mahon i byłyby tu już nadeszły, gdyby je nie wstrzymywała bojażn Algierskich korsarzów, którzy na nie czekają. Ci, których te okręty interesują, już kilka razy się naradzali, iakby temu zapobiedz.”

Hrabia Puebla mianowany jest nadzwyczajnym Postem, dla złożenia Karolowi X. życzeń z powodu jego na Tron wstąpienia.

Intendent Policji w Katalonii w sroowym rozkazie zalecił oddać wszelką bron i t. d. oraz wszystkim właścicielom kawiarniów i domów gościnnych rozkaz, aby najmocniéy czuwali nad tém, by w domach ich nie miewano podeyrzanych rozmów i nie mówiono przeciwko terażniejszemu Rządowi, lub zakonstytucyynym systematem. Skoroby rozkaz ten był przekroczony, oprócz innych kar, które właściciela spotkają, taki dom będzie zamknięty. Wszystkie głowy rodzin odpowiedzialni są równie za podeyrzane w ich domach zgromadzenia, potwarozę zabawy, rewolucyynne wyrażenia się i t. d., chociażby sami do tego nie należeli.

Hrabia Ofalia, który na rozkaz Króla z Grenady udał się do Almeryi, miasta swego rodzinnego w zamiarze tam mieszkania, iak Gwiazda donosi, za przybyciem swoim do tego miasta był przez obohtników Król: nastawiany; Kommandant miasta zaprowadził go do swego domu, i pod pozorem bezpieczeństwa dla Hrabiego, wystawił go przez cały dzień na widok ludu. Hrabia zaniósł o to do Króla skarge, poczem Monarcha nakazał śledztwo przeciwko Gubernatorowi i dowódcy miasta Almeryi, w skutek którego obadwa zostali złożonymi.

Z Walenji donoszą, że rewolucyynny Marochini wyładował w d. 27. Września z kopy buntowników pod Denia, spadł na miasto i tamożnego Kommandanta uwięził; mówią,

że Jenerał Bassecourt ciągnie z Walenji przeciwko téżże, i nderzy na nią, iezli czekać będzie na jego przybycie.

W Bilbao zaszyły w d. 29. Września rozruchy; Jeneralny Deputowany prowincyi, Margrebia Villarias i jego Sekretarz doznali nieprzyjemności.

Jenerał O'Donoiu z powodu traktatu, który iako Wice Król Meksyku zawarł był w r. 1821 z byłym Jenerałem Yturbide w Igualta, w Hiszpanii poważany, umarł w Gibraltarze.

Wielka Brytania i Irlandya.

Gazeta nadworna Angielska potwierdza wiadomość, że Król Jegomość zaczemu Percy Clinton Sidney Wicehr: Strangford, Postowi W. Brytanii przy W. Porcie, nadał godność Barona połączonej Królestw z tytułem: Baron Strangford Clontart, w Hrabstwie Dublińskim.

Admiralicya wydała rozkaz do wybudowania w Chatam okrętu liniowego pierwszey wielkości, który ma mieć imię: Waterloo.

Gazety Londyńskie umiścili następujący wykaz pożyczek o sześciu lat w Anglii zaciągnionych:

Pożyczka	Wynosi	funt: szte:
—	1824	— 4,750,000
— Chiliyska	1822	— 1,000,000
— Buenos-Ayreska	1824	— 1,000,000
— Peruwiańska z 1822 i 1824		1,200,000
— Brazyljska z r. 1824	wynosi	3,200,000
— Hiszpańska	1821	— 1,500,000
—	1823	— 1,500,000
— Portugalska	1823	— 1,500,000
— Meksykańska	1824	— 3,200,000
— Duńska	1825	— 3,000,000
— Austryacka	1823	— 2,500,000
— Pruska	1818	— 5,000,000
—	1823	— 3,500,000
— Rossyjska	1822	— 3,500,000
— Neapolitańska z 1821 i 1822		6,165,000
—	1824	wynosi 2,500,000
— Grecka	1824	— 800,000
Ogółem		47,815,000

lub blisko pół miliarda Zł. R. w monecie konwencyynéy.

Wiejskie mieszkanie Xięcia York sprzedane zostało P. Hughes Ball za 150000 f. s.

Sir Hudson Lowe mianowany Gubernatorem Antigi i niehawem udać się ma na miejsce swego przeznaczenia.

Ostawiony Doktor Francya, nieograniczony Władzca w Paraguay, postanowił

przywrócić związek z resztą świata. Dwa okręty wysłane z Assumption, stolicy tego kraju przybyły do Londynu *) Przez te, dowiadujemy się, że wewnątrzny stan tego kraju polepszył się od lat pięciu, odkąd trwał zakaz przywozu i wywozu z tego kraju; zaleź, i taki już od lat 10 z niektórymi istniał odmianami. Wielu mieszkańców z Peru, Buenos-Ayres i Brazylii, udało się do tego spokojnego kraju. Wiele pokoleń indyjskich poddało się cywilizowanemu życiu. Drogi prowadzą lepszo i pozakładano rękodzielnie, a ludność powiększyła się o 50000 mieszkańców. Nie do uwierzenia czynnym jest Doktor Francya; ón sam sprawuje Rząd, i ma być przy swęj nieograniczonej i dowolnej Władzy powszechnie lubionym; ponieważ zaś przeciwko pierwotnemu swemu układowi nie mógł się obyć bez handlu z obcemi, pokazuje się więc, czyli i nadal podobnie będzie się mógł utrzymać.

W d. 11. Maia nastąpiło zajęcie Rangoon, głównego portu Birmanów, przez wojska Angielskie pod rozkazami Sir A. Campbell, łącząc z wojskiem morskiem pod sprawą komandora Grant. Zda się, że Birmanie żadnego w tym punkcie nie czynili oporu, i że wojsko Angielskie żadnego nie utraciło człowieka. Podozra, gdy Sir A. Campbell zajmował Rangoon, wysłano inny korpus przeciwko wyspie Chedubra, położonej w zatoce Bengalskiej, blisko 10 mil angielskich od brzegów Arakanu. Wyspa ta wydająca mnóstwo zboża, i ząd ważna, równie bez znacznego oporu była wzięta, iakoteż mała wyspa Nagrais leżąca przy uściu iednoej odnogi rzeki Jrawady. Korpus, który pod kapitanem Noton postąpił ku Ramao, zmuszony był w d. 17. Maia swoje porzucić działa, dla łatwiejszego odwrotu, który później zamienił się w zupełną i nieporządną ucieczkę, poczem tenże oficer i wielu innych zginęło. Zda się, że Birmanie uderzyli i zdobyli Chittagang, położony na południowo-wschodniej granicy prowincji Bengalskiej.

Podług wiadomości prywatnych z przylądka Coast-Castle na brzegach Afryki, Aszantowie w odwrócić swoim przez kray Fantesów straszną wywierając zemstę, ni ludzi, ni mieszkań nie ochraniali.

Francya.

Król dał w d. 16. Października między innymi Hrabieciu Zichy, nadzwyczajnemu Posłowi Cesarza Jego Mości Austrijskiego prywatne postobanie. W Niedzielę d. 17. przyjmował Król iak zwyczajnie ciało dyplomatyczne, Dwór i t. d.

Jenerał Major Hrabia Dwóch mostów wysłany przez Króla Bawarskiego w poselstwie do Paryża, przejeżdżał w d. 13. Października przez Strasburg.

Gwiazda zaprzecza wieści przez pismo Paryskie rozniesionej, iakoby Xiążę Polignac spodziewany był w Paryżu.

Parowie, Baron; Larochefaucoult i Hrabia Partonoaux mianowani są przez Króla członkami doradczego komitetu, ustanowionego dla wsparcia i pensy.

Gwiazda z d. 20. Października zawiera: Dzienniki Opozycji rojalistycznej codziennie stają się wścieklejszemi i gwałtowniejszemi. Nieporządek, iaki rządzący w Państwie jest oczywistym czynem, który wszystkich uderza, i wszystkich przeraża umyśły; i tym to sposobem chcą przekonać Króla, że wolność druku nie była rzeczą niebezpieczną a cenzura nie potrzebna. Codziennie wpadają w gniew, że Ministrowie ieszcze Ministrami, a nie przeczytają, że upadek onych w skutek wojny iaką z nimi prowadzą, jest stanowczym twierdzeniem przeciwko wolności druku dzienników. W istocie, gdy Ministerjum iedynie potwarczył artykułami i hańbiącemi słowy zwalić można, tedy wolność druku jest szaleństwem. Teraz zaczepki dzienników rojalistycznych nie oddychają niczem iak tylko potwarzą i obelgą, bo sprawa monarchicznej fundamentalnych zasad jest tęj wycznie zupełnie obcą. Dowodem tego ostatniego twierdzenia będzie okoliczność, że wspomniona wojna jest rezultatem przynierza, które rojaliści zawarli z ludzmi, co zawsze obiawiali się z nauką antymonarchiczną. Nie czytamyż w pismach rojalistycznej opozycji dowodów i nauk, które oczywiście przynależą rewolucyi i przez tęż zrodzonym sprawom? Lecz powiedzą nam, fakta zarzucane Ministerjum nie mają nic wspólnego z fundamentalnymi zasadami i noszą w sobie wyrok potępiający. Ten sposób rozumowania jest błędny; fakta tylko przez porównanie z pewnymi fundamentalnymi zasadami mogą być sądzone. Czynności rewolucyi są niewinne, iezli ie uważemy podług zasad rewolucyi, zbrodnicze, gdy ie osądzimy podług zasad Monarchii. Dla tego, który przypuszcza zasadę władztwa Indu, będą sprawiedliwe wszystkie zamachy przeciw Królowi, dla tego, co uzna-

*) Wiadomość o wysłaniu dwóch okrętów, udzielona w Numerze 111. gazety naszej, powatpiewana przez inne pisma, zupełnie się potwierdza.

ie zasadę bezwarunkowey równości, ogołocenie i zniszczenie szlachectwa będzie dobrem, dla tego, który żąda bezwarunkowey wolności, wszystkie zaczepki przeciwko Władzy będą prawe. Wszystkie te istotne czyny, są straszną zbrodnią, gdy je sądziemy podług zasad prawości i Monarchii; zatem dzienniki rewolucyjni słusznie bardzo zarzucają Ministeryum, iż obciążyło wolność druku wstrzymać, że swego prawnego wpływu używało do utworzenia dobrej myślący Izby Deputowanych, że starało się opinią rojalistyczną wszystkimi prawnie dozwolonemi środkami wzmocnić i ze stronicista rewolucyjnego zdięć larwę, zniszczyć je, i że nisłowało władzę rojalistyczną wesprzyć znowu na prawdziwe fundamentalney podstawie. Słusznie są rozgniewani, na te mądre środki, które znowu zapewniają Religii mieć wpływ na wychowanie i obyczaje; na czynności sądów, które dają do tego, aby wiare umocnić i zwrócić sprawy na drogę monarchiczną. Lecz autorowie rojalistyczni powtarzają te zarzuty postępują szalenie i zbrodniczo; zbrodniczo, bo zdradzają swe fundamentalne zasady; szalenie, ponieważ zdradzają swój interes, bo, gdyby zarzuty te przeciwko Ministrom istotnie czegoś dokazać miały, tedy zasady rewolucyjne musiałyby otrzymać przewagę, a gdyby te zasady otrzymały przewagę, tedy autorowie, co tylko jeden wiersz w myśli rojalistycznej napisali, utraciliby stawę i zginąłoby musieli.

Zjednoczone Niderlandy.

W d. 18. Października, podług programu stosownie do uroczystości dnia tego wydanego, otworzone zostało zwyczajne posiedzenie Stanów ieneralnych najuroczyścię, mową przez Króla mianą. Jego Król. Mość Xiążę Fryderyk Niderlandzki był tę uroczystości obecny.

Ponieważ Dey Algierski zdaie się mieć nieprzyjacielskie zamiary przeciwko Rządowi Niderlandzkiemu, zatem Król Jego Mość uchwalił, aby niektóre środki ostrożności dla handlu i żeglugi zaprowadzone były w miastach Lewantu i na morzu śródziemnem. W skutek tego, ci kapitanowie okrętu, którzyby chcieli na owe morze mieć zastłonę, udadzą się w połowie Listopada do zatoki Gibraltarskiej, gdzie w tę mierze dostateczną znajdują siłę. Ci zaś, którzyby z portów Niderlandzkich do Gibraltaru i na morze śródziemne życzyli mieć za-

stłonę, zebrać się powinni w końcu Listopada w porcie Flesyngi, żąd pod obronę fregaty przeznaczony do Gibraltaru, będą mogli żeglować.

W ł o c h y.

Wiadomość, iakoby Dey Algierski z powodu niezapłaconego haraczumiał woynę Sardynii zagrozić tēbardziej za bezzasadną, ogłasza Gazeta Piēmoncka, że Sardynia nigdy takiego Algierowi nie płaocił haracz.

N i e m c y.

Podług wiadomości z Monachium, Jego Cesarzowicowska Mość Arcy Xiążę Franciszek Karol wyjechać miał w d. 25. z. m.; Król Jego Mość Bawarski d. 29. a Królowa Ję Mość z dostojną narzeczoną d. 30.; Król Ję Mość zamysłał stanąć w Wiedniu d. 1., a Królowa Ję Mość, wraz z Ję król. Mością Xiężniczką Zofią, w d. 2. b. m.

Król Jego Mość Bawarski mianował Hrabiego Jenuison Wallworth swym nadzwyczajnym pełnomocnym Ministrem na Dworze Niderlandzkim.

P r u s s y.

Król. pruskie Ministeryum oświecenia duchownego, spraw lekarskich i wewnętrznych, względnie osób poświęcających się naukom stanu duchownego katolickiego, rozporządziło, iż tacy kraiowy, którzy bez wiedzy i pozwolenia Władz Państwa, chcą uisć służby wojskowej lub przepisanych z nauk popisów, udają się za granicę, i tamże przez obcych Biskupów zostają wyswięceni, nie mają być przyjęci i umieszczeni w kraiozem katolickim duchowieństwie.

Szwecyia i Norwegia.

Król ogłosił pod d. 8. Września prawo fundamentalne, że odtąd nikt nie będzie dowojska za karę oddawany. Stosownie do tegoż zniesiono w artykułach wojennych paragrafy dotyczące się przedłużenia czasu kapitulacji dla wojskowych, którzyby w ucieczce lub przy zamarnowsniu munduru byli schwytni.

W d. 27. Września obchodzono w Rrystyianii rocznicę przed 200 laty założenia tegoż miasta, a to wystrzałami z dział twierdzy, muzyką z wieży kościelnej, uroczystym nabożeństwem, wielkim obiadem u Wicekróla i oświeceniem miasta.